

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000422467
Bijlagen Bijlage A: leidende principes

Onderwerp Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Kinderopvang (IHP) Datum 9 mei 2023

11 MEI 2023

Geachte raadsleden,

In deze brief leest u informatie over het proces rond het opstellen van een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Kinderopvang (hierna te noemen: IHP).

Onderwijshuisvesting en IHP

De gemeente heeft wettelijke zorgplicht voor voorzieningen onderwijshuisvesting. Ons algemene kader hiervoor is de gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. Het is voor gemeenten gebruikelijk om een IHP te hebben, aanvullend op deze verordening. In een IHP wordt de gemeentelijke situatie rond onderwijshuisvesting nader beschreven en uitgewerkt, ook naar de toekomst toe. Zaken zoals bijvoorbeeld ruimtelijke capaciteit en ruimtebehoefte, de staat van de panden, benodigd onderhoud en duurzaamheid worden beschreven. Ook wordt een financiële vertaalslag gemaakt. Niet alle kosten vallen onder de zorgplicht van de gemeente. In het IHP wordt duidelijk welke investeringen de komende jaren verwacht worden qua onderwijshuisvesting en wat de financiële consequenties hiervan zijn voor de verschillende betrokken partijen.

Opstellen nieuw IHP

De laatste versie van het gemeentelijke IHP is al enkele jaren verlopen en is ook qua inhoud aan vernieuwing toe. Het hebben van een actueel IHP wordt in de toekomst waarschijnlijk verplicht voor gemeenten. Graag sluiten wij aan bij de verwachte wetwijziging rond onderwijshuisvesting. Wij laten daarom een nieuw IHP opstellen met een looptijd van 16 jaar, door een bureau dat hierin is gespecialiseerd, namelijk ICS Adviseurs.

Kinderopvang

De wens voor een nieuw IHP is besproken met schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en wethouder in het bestuurlijke overleg Lokale Educatieve Agenda (hierna te noemen: LEA). De gezamenlijke wens is om ook kinderopvang een plek te geven in het IHP. De gemeente heeft voor kinderopvang geen wettelijke zorgplicht voor huisvesting, zoals bij onderwijs. Dit is bij onze samenwerkingspartners bekend. Wij laten in het IHP wel de ruimte voor kinderopvang in het algemeen als aandachtspunt meenemen. In het IHP zal per kern een inschatting worden gegeven of er, ook richting toekomst, beschikking is over voldoende ruimte voor kinderopvang. Dit gezien de nauwe samenhang tussen onderwijs en kinderopvang en het belang van voldoende ruimte voor kinderopvang voor de gemeenschap. Eventuele benodigde investeringen voor huisvesting kinderopvang vallen niet onder de gemeentelijke wettelijke verantwoordelijkheid.

Proces

Tussen schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gemeente zijn afspraken gemaakt over het proces. Het LEA heeft de rol van stuurgroep IHP. Ook is een werkgroep IHP samengesteld vanuit een delegatie van het LEA. De gemeente coördineert het proces samen met ICS Adviseurs. Gedurende het proces organiseren wij met ICS graag een raadsinformatiebijeenkomst voor u, naar verwachting in het derde of vierde kwartaal of 2023.

Bij deze bijeenkomst willen we graag interactief te werk gaan. We zullen niet alleen uitgebreide informatie geven over de inhoud van het nieuwe IHP, maar ook uw mening en ideeën ophalen en bij de verdere uitwerking van het plan betrekken. We verwachten u het nieuwe IHP uiterlijk het eerste kwartaal van 2024 ter besluitvorming voor te kunnen leggen.

Leidende principes

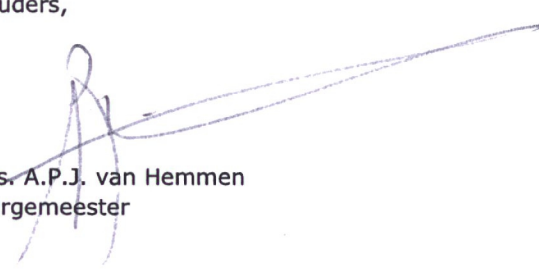
Om ervoor te zorgen dat we ons inzetten voor kwalitatief goed en nabij onderwijs, het bieden van kansengelijkheid aan alle kinderen en voldoende goede onderwijshuisvesting, hebben we met onze samenwerkingspartners gewerkt aan leidende principes voor het IHP. Deze principes zijn als globale uitgangspunten op hoofdlijnen beschreven en dienen als leidraad voor het opstellen voor het IHP. We zullen de principes verder uitwerken en aanscherpen in een ambitiedocument, dat inhoudelijk aan bod zal komen tijdens de raadsinformatiebijeenkomst later dit jaar. We voegen de leidende principes als bijlage toe aan deze brief.

Ons streven is door het beschreven proces uiteindelijk te kunnen beschikken over een breed gedragen nieuw IHP voor onze gemeente. We hopen u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester

Bijlage A

LEIDENDE PRINCIPES Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Datum: 9 mei 2023

Achtergrond: zoals besproken in bestuurlijk overleg LEA met schoolbesturen, kinderopvang en wethouder Oderwald d.d. 10 februari 2023 en vervolgens in overleg met partijen opgesteld.

Bronnen:

- Coalitieakkoord op hoofdlijnen 2022-2026
- IHP Midden-Delfland 2014-2018
- Analyse leerlingenprognose 2020
- Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026
- Beleidskader VVE gemeente Midden-Delfland 2021-2024
- Diverse websites, zoals Nederlands Jeugd Instituut, onderwijsvisies andere gemeentes, etc.

Passende huisvesting voor ruimtebehoefte op basis van leerlingenprognose

De gemeente heeft zorgplicht voor voldoende en passende onderwijshuisvesting. Berekening van actuele en toekomstige ruimtebehoefte voor onderwijs doen we op basis van de vigerende Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. In het IHP anticiperen we onder andere op verwachte krimp of groei van de leerlingenaantallen op basis van de leerlingenprognose. De leerlingenprognose is op basis van het voedingsgebied van de school, welke de gemeentegrens kan overschrijden. Aanvragen van scholen voor voorziening onderwijshuisvesting worden gedaan op basis van verordening en IHP.

Effectieve samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente

Scholen, kinderopvangorganisaties en gemeente werken effectief samen als kundige en gelijkwaardige gesprekspartners. De gemeente hecht belang aan de verbinding tussen kinderopvang en onderwijs, ondanks de verschillende wettelijke kaders.

Bijdragen aan bredere maatschappelijke functie van onderwijs en kinderopvang

Scholen en kinderopvang vervullen een steeds bredere maatschappelijke functie. We stimuleren nauwe samenwerking en het benutten van elkaars expertise om de ontwikkeling van kinderen te bevorderen. Het streven is zoveel mogelijk de doorlopende leerlijn te waarborgen. Fysieke nabijheid tussen onderwijs en kinderopvang kan hieraan bijdragen. De gemeente heeft daarbij een wettelijke zorgplicht voor voorzieningen onderwijshuisvesting, maar niet voor huisvesting van kinderopvang. De gemeente vindt het voor haar inwoners belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn op het gebied van kinderopvang. Hoewel kinderopvang binnen de particuliere sector valt en niet direct onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt, zullen we in het IHP de ruimte voor kinderopvang in het algemeen als aandachtspunt meenemen. In het IHP zal per kern een inschatting worden gegeven of er, ook richting toekomst, beschikking is over voldoende ruimte voor kinderopvang. Speciale focus gaat hierbij uit naar voldoende ruimte voor voorschoolse educatie. Voor de kinderopvang die gevestigd is in gemeentelijke panden, gelden reguliere afspraken die tussen kinderopvang en gemeente zijn vastgelegd.

Leerlingenmobiliteit in balans: kinderen kunnen in hun eigen buurt of wijk naar school

Uitgangspunt is dat kinderen uit onze gemeente in hun eigen buurt of wijk naar de school van hun keuze toe kunnen. We streven ernaar dat het aantal leerlingen uit de grensgemeenten in balans is met het aantal leerlingen uit de eigen gemeente. Het aannamebeleid van de scholen kan hier een rol in spelen, voor zover dit past binnen de kaders van de wet en de keuzevrijheid van ouders. Samenwerking met aangrenzende gemeenten in de regio is belangrijk om te zorgen voor goed onderwijs voor alle kinderen. Leerlingenmobiliteit kan bijdragen aan een stabiel leerlingenaantal, wat essentieel is voor een goede organisatie van het onderwijs. We houden er rekening mee dat leerlingenmobiliteit ook een positieve bijdrage kan leveren aan de vitaliteit van de dorpen.

Passend onderwijs en kansengelijkheid

We streven naar een zo optimaal mogelijke ontwikkeling voor ieder kind. Ook als een kind extra zorg nodig heeft, kan het terecht in het onderwijs. Kinderen worden zoveel mogelijk geplaatst op reguliere scholen. Waar nodig en mogelijk, vindt hulp zoveel mogelijk plaats in de directe leefomgeving van het kind, bijvoorbeeld op school. Schoolgebouwen dienen hier waar mogelijk en noodzakelijk, op toegerust te zijn. Wanneer extra hulp op school niet (meer) voldoende is, wordt in overleg met het samenwerkingsverband gezocht naar een geschikte onderwijsplek in het speciaal onderwijs buiten onze gemeente. Jeugdhulp en onderwijs werken hierbij effectief samen. In het kader van kansengelijkheid en onderwijsachterstandenbeleid zijn afspraken gemaakt tussen betrokken partijen, waaronder kinderopvangorganisaties, in het Beleidskader Voor- en Vroegschoolse educatie. Hier wordt rekening mee gehouden in het IHP, voor zover dit een huisvestingsopgave met zich meebrengt.

Duurzame, toekomstbestendige, Frisse en veilige schoolgebouwen

Bij het streven naar een duurzamere samenleving passen duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen. Daarbij is aandacht voor klimaatbestendigheid. We streven zoveel mogelijk naar (bijna) energieneutrale gebouwen. Er wordt, onder andere qua veiligheid en kwaliteit, uiteraard voldaan aan relevante normen. In het kader van "Frisse Scholen" wordt op alle scholen minimaal voldaan aan ambitieniveau C (voldoende), en waar mogelijk/haalbaar ambitieniveau B (goed).

Efficiënt ruimtegebruik

We streven naar zo efficiënt mogelijk ruimtegebruik. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan dubbelgebruik van ruimtes en aan hergebruik van materialen.

Compleet en kwalitatief goed onderwijs

Behalve aan cognitieve vaardigheden, wordt in het onderwijs ook gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling en sociale competenties. Onderwijshuisvesting draagt zoveel mogelijk bij aan de realisatie van de visie op goed onderwijs van de schoolbesturen.

Inclusiviteit

We streven naar een inclusieve gemeente waarin iedereen zich welkom voelt, iedereen mee kan doen en geen mensen uitgesloten worden. Een inclusieve gemeente vraagt aandacht en vooral bewustwording van de verschillende achtergronden en behoeften van inwoners. We streven naar een samenleving waar inwoners binnen redelijke grenzen de vrijheid hebben en ervaren om hun leven naar eigen behoefte en mogelijkheden in te richten.

Nieuwkomers

Vluchtelingen en statushouders worden gastvrij in onze dorpen ontvangen en begeleid. Doelstelling voor de fysieke huisvesting is dat Midden-Delfland blijft voldoen aan de opgelegde taakstellingen vanuit de Rijksoverheid. Actieve maatschappelijke deelname aan onderwijs, taal en werk vormen de basis voor hun toekomst. We proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen aan de zijlijn van de samenleving terecht komen.

Buitenruimtes rondom de scholen veilig en voldoen aan normen

De directe buitenruimte rondom de scholen (schoolpleinen) zijn veilig ingericht, voldoen aan normen voor ruimtegebruik en zijn geschikt voor pauzegebruik.

Wet- en regelgeving

Er wordt voldaan aan relevante wet- en regelgeving zoals bijvoorbeeld Bouwbesluit, Arbeidsomstandighedenwet, Wet ruimtelijke ordening/Omgevingswet, Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs, Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs, et cetera.

Financieel haalbare keuzes, passend binnen een duurzaam financieel beleid

De gemeente voert een duurzaam financieel beleid met een structureel financieel sluitende begroting. De gemeente beheert het geld namens de samenleving. Middelen die het weerstandsvermogen en de budgetbehoefte overstijgen kunnen ingezet worden voor de samenleving. Hierover beslist de gemeenteraad.